

A4/8160

SZEGEDI NEMZETI

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT SZEGEDI LAPJA

I. évfolyam. 25. szám

Ára: 50 fillér

Kedd, 1956. december 18.

Hogyan lett az idősebb Kováts rendőrségi „tanácsadó“

A Bánk bán előadása a Szegedi Nemzeti Színházban

Amit nem lehet letagadni

Bizonyára nagyon sok jóérzésű magyar embernek feltűnt, hogy a közel-múlt hónapok társadalmi fellángolása és az ellenforradalom zsvijaja közepette alig, sőt egyáltalán nem esett szó népi demokratikus rendszerünk eddigi eredményeiről. A fegyveres ellenforradalmi puccs előkészítői és szervezői tudatosan agyonhallgatták azt a nagyszerű tényt, hogy tizenkét év óta annyi lakóház, iskola, gyár, népjóléti intézmény épült ebben az országban, annyi istenhátamögötti, sárbasüppedt faluba vezettük be a villamosáramot és a kövesutat, hogy kapitalista viszonyok között 50–60 esztendő is kevés lett volna erre. A fasiszták, akik a szocializmus utjáról a tőkés és földbirtokos kizsákmányolás vágányára akarták terelni a Rákosi–Gerő-klikk bűnei miatt megmozdult és nagyon sok tekintetben jogosan elégedetlenkedő tömegeket, előre megfontolt szándékkal, hasznavehetetlennek és elvetendőnek minősítették mindent, ami 1945 óta történt Magyarországon. S ezzel lényegében a dolgozó magyar népet rágalmazták meg, ezzel népünk alkotó erejét, országot gyarapító lelkesedését igyekeztek fitymálva lekicsinyelni, sőt kigúnyolni.

Népünk becsületébe és méltóságába gázoltak tehát azok a galád elemek, akik csak züllesztetni tudták a közerkölcsöt, október 23-a után pedig vandál módon kezdték rombolni, pusztítani mindazt, amit — a munkások, parasztok és értelmiségiek — népünk minden dolgozó rétege két fele munkájával és agyával épített fel annyi áldozat és lemondás közepette. Ki meri kétségbevonni, hogy hazánkban a népuralom, a munkásosztály hatalma szüntette meg a munkanélküliséget, a népi demokrácia tette lehetővé, hogy a szegedi egyetlen is a munkás-paraszt hallgatók legyenek többségben. A magyar nép nyakára ülni szándékozó fasiszták és egyéb hazátlan kalandorok nagyon jól látták 12 év óta, hogy a munkásosztály hatalma lényegében lehetővé tette a magyar nép ezeréves álma megvalósulását, és a bűnös vezetés ellenére is olyat alkotott, hogy csodálni kényszerült a világ. Az eredményeket azonban nem merték hangoztatni az elmúlt hónapokban, hiszen tisztában voltak azzal, hogy akkor nem tudják szekerük elé fogni a tömegeket. A módszer, amellyel megkezdtek a népi hatalom megdöntésének előkészítését, nem volt új: mértéktelenségű felnagyították az MDP vezetésének kétségtelen súlyos bűneit s egyedül csak ezt szajkózták. A nemzeti érzés brutális elfojtását használták ki legjobban a maguk számára. Eleinte a függetlenség és szuverenitás

jelszavával, majd később fokozatosan a gyűlöletes és rendkívül veszedelmes nacionalizmus sovinizmus magvát kezdték széthinteni a nép között.

Sajnos, a dolgozók között nagyon sokan voltak olyanok, akik hagyták magukat félrevezetni és a hazafias frázisok hangoztatása közben megfeledtek arról, hogy népünket ugyanezekkel a szélsőséges jelszavakkal vitték bele a második világháború szörnyű vérzivatarába, amelynek 600 ezer magyar pusztulása lett a vége. Még a magukat kommunistáknak valló emberek is hajlamosak voltak arra, hogy megtagadják az elmúlt esztendők során elért hatalmas eredményeket és csak a hibákról, az elkövetett politikai bűnökről beszéltek úton-útfélen, nem törődve azzal, hogy az ellenforradalom milyen jól kihasználja ezt a hangulatot.

Lassacskán csillapodnak a kedélyek, megnyugszanak az emberek és kezdik józan megfontoltsággal mérlegelni az elmúlt hetek, hónapok eseményeit. Bár nehezen, de mindig többen és többen hallgatnak az okos szóra, egyre nagyobb teret hódít az igazság. A szegedi dolgozók is mindjobban rájönnek arra, hogy sok esetben forró fejjel ítélték, kezdik elismerni, hogy a népi demokráciában elért eredmények az egész dolgozó magyar nép eredményei és mindenki büszke lehet rájuk. Ha most nem is sokat beszélnek róla, mégis letagadhatatlan tény, hogy új villamosvonalak épültek Szegeden, új üzemek létesültek, ahol jelentős létszámú munkás dolgozhat, javult a közlekedés, szaporodott az orvosi rendelőintézetek száma — hogy csak néhányat említsünk.

Senki nem akarja restaurálni a Rákosi-uralmat. Ne engedjük meg, hogy visszaterjenek a közelmúlt bűnei, emeljünk gátat a népet fizikailag és szellemileg is nyomorító bürokratizmusnak, küzdjünk minden erővel a szocialista demokrácia győzelméért. De ez ne azt jelentse, hogy megtagadjuk mindazokat a szép sikereket, amelyeket a magunk erejéből értünk el. Sőt a jövőben is törekedjünk újabb és újabb sikerek elérésére. A mult tanultságait levonva elsősorban azonban olyan építkezésekre költjük az állam pénzét, olyan törvényeket és rendeleteket hozunk, amelyek gyorsabban és közvetlenebbül hozzájárulnak az élet-színvonal emelkedéséhez. Az elmúlt 12 év alatt elért gazdasági sikerek tehát egyáltalán nem megvetendőek, egyáltalán nem szégyelni valók. Ellenkezőleg: mivel a dolgozó nép maga érte el őket, szilárd alapját képezik további, mostmár új módon szervezendő szocialista gazdálkodásunknak.

Többen nyertek tízezer forintot Szegeden

Hétfőn a Szegedi Takarékpénztárban, a betétgyűjtő helyeken és a postán megkezdtek az Első Békékölcson legutóbbi húzása nyereményeinek kifizetését. Mintegy ezer kötvényre közel kétszáz ezer forintot fizettek ki a hétfői nap folyamán. Számosan nyertek több száz, ezer forintot, de akadtak »szerencsésebb« nyerők is. A Könyvtérjesztő Vállalat egyik dolgozója kettőszáz forintos kötvényével tízezer forintot nyert. A Gyufagyárba is beköszöntött a szerencse: az üzem egyik dolgozója ezüst kötvényével tízezer forintos nyereményben részesült. A Vízügyi Igazgatóság egyik dolgozójának kötvényét is tízezer forinttal húzták ki; de a nyereménynek csak felét kapta meg, mivel fél kötvény volt, azonban így is örömet hozott az ötezer forint,

amelyet a Gyufagyárban, a szegedi szappanosoktól kapott. A szegedi szappanosoktól kapott. A szegedi szappanosoktól kapott.

Százezer dobozzal többet ad naponta a Gyufagyár

Nagy szükség van most a gyufára. Egerből, Szombathelyről és az ország legkülönbözőbb városaiából jönnek Szegedre gyufáért.

Eddig egy nyolc óras műszakban dolgoztak a gyufagyáriak. Tegnap, hétfőn, úgy határozott a munkástanács, hogy két öt órás műszakban dolgoznak: reggel 7-től 12 óráig és 12 órától délután 5 óráig. Így százezer doboz gyufával termelnek többet naponként a Gyufagyárban.

Éledezik az egykori híres szegedi szappankészítő ipar

Egyre több szappan és vegyipari termék készítését vállalja a NIVÓ Játékkészítő KSZ

Karácsony után megkezdik a bérfőzést is

Lassan-lassan feledésbe merül több híres szegedi ipari specialitás. El még és virul is a szegedi paprika, papucs és a szalámiipar, de alig maradt hírmondó a halbicska-, a tarhonya- és a híres szegedi háziszappangyártók közül. A szappankészítő iparág is évtizedeken keresztül biztosított sok szegedinek megélhetést és sokfelé szerzett elismerést a város iparának. A húszas években az általános pangás, a vámillétek és a kormány nemtörődöm politikája megásta a szegedi háziszappangyártást. E sirt mélyítette végül a gyáripar, amelynek fojtogató keze a szakadék felé lökte a tisztas szegedi ipart. Védelmet nem nyújtott a szegedi szappankészítő ipar képviselőinek senki. A szegedi származás és név csáki-szalmája volt, nem védte semmi. Mint az akkori újságok cikkeiben írták: Minden szemetet szegedi háziszappan névvel forgalomba lehetett hozni. Az egyik fővárosi gyár újfajta szappanait:

szövetkezetbe tömörültek és „NIVÓ Vegyipari Szövetkezet” névvel a híres szegedi szappanipar méltó örökösöként lépett elő a kisiparosok lelkes társulása. A szövetkezetből később azonban csak a név maradt — a NIVÓ — és megmaradt a tagok egy része. A szövetkezet neve megváltozott, megszületett a NIVÓ Játékipari KSZ. Hogy jöttek a szappanosok a játékkészítéshez? Az új névhez, az új foglalkozáshoz élni akarás, tettvágy fűződik 1950-ben felsőbb rendelkezésre megszűntették a szövetkezet addigi profilját azzal az indokkal, hogy a szappankészítést a nagyipar végzi. Ki mondták a halálos ítéletet, elvitték még felszereléseiket is. Ezzel mintha pontot tettek volna az egykori híres szegedi iparág életére. Azóta a szappankészítő egy része fűrt, faragott, játékokat készített. Méhány hete azonban ismét kezükbe vették a szappankészítést, s több mázsa szappant adnak hetenkint Szeged lakóinak.

kezdték a NIVÓ szövetkezet szappanosai.

Mióta híre ment a városban, hogy ismét megkezdte a szappangyártást a szövetkezet, naponta többen érdeklődnek: vállalkoz-e bérfőzést? A szövetkezet tagjai erre is vállalkoznak, hogy megmentsék a háztartásban lévő hulladékot, amely igen nagy mennyiséget tesz ki azzal, hogy a begyűjtési kötelezettség eltörlésével több sertet hoznak a szegedi piacra és több háztartásban vágnak az idén, mint más esztendőben. Mintegy 6 ezer kilogrammra tehető az a zsiradék, ami így akár hulladékgyűjtés, vagy másféleképpen kerül a háztartásokból. Ez 60 mázsa szappant jelent.

Karácsony után kezdik meg a bérfőzést

a Szabadsajtó utca 72. számán alatt. Az itt átadott zsiradék zsírsav-tartalmának megfelelő kitermelésű szappant kapnak cserébe. A főzési díjat még nem állapították meg, most kalkulálja a szövetkezet vezetősége. A főzéshez s ükséges vegyi anyagot Budapestről szerzik be, de tervezik azt is, hogy Jugoszláviából cserélnek játékokat maronátront. Hétfőn folytatják tárgyalást a jugoszláv követéssel Budapesten ebben az ügyben.

Akkor sem esnek kétségbe, ha netalán szükében lennének a maronátronnak, mert ismét gyártani kezdik a Szeged környékén található zsirák-sóból a megfelelő szódát. Az

(Folytatás a 2. oldalon)

SZEGEDI JÁNOS HÁZISZAPPAN

márkával hozta piacra. Még ilyen eszközökhöz is folyamodott a gyár, a nagyüzem, hogy kiüsse a nyeregből a szegedi szappanosokat.

A második világháború után reménykedtek a híres szegedi iparág mohikánjai. Ha kaptak is segítséget, nem sokra jutottak vele. Még erősödött a remény, amikor

Az elfelejtett iparág ismét éledezik.

A szállítási nehézségek miatt nem tudták Szegedről elvinni a Szalámigyár, a Vágóhíd, általában az élelmiszeripar hulladékanyagából a zsírféleségeket. Ezzel párosult az, hogy kifogyott a szegedi vállalatoknál raktározott szappankészlet. Hogy ne vesszen kárba a sok zsiradék, enyhítsenek a szappanhiányon, ismét munkába-

Ha gondosan takarékoskodunk, javul az áramellátás

Az energiaelosztás új módszerének bevezetésével egyre nagyobb lehetőség nyílik, főleg az élelmiszeripari üzemek folyamatos munkájára. Hétfőn délelőtt már egyetlen esetben sem fordult elő, hogy túlterhelés miatt rövidebb időre megszakították volna az energiaszolgáltatást a szegedi élelmiszeripari üzemek számára. A DÁV-nál történt szombati megállapodások értelmében pontosan megkapták a szegedi üzemek az áramot. Sőt,

a Szegedi Kenderfonógyár és a Textilművek számára már némileg fel is tudták emelni a kilowattóra mennyiségét. Az országos hálózatból is több áramot kapunk: országos viszonylatban tegnap ezer kilowattórával emelték az energiameennyiséget és ebből négyszáz kilowatt áram jutott Szegednek óránként.

A közvilágításban továbbra is alkalmazkodik az időnkénti áramszünetet és a csúcsidőben, — délután négy óra és este 9 óra között — a jövőben is előfordul, hogy egy, másfél óra áramszünetek jesszenek. Egyébként esetleges

kiseb szünetektől eltekintve, a késő délutáni, esti és éjjeli órákban a köz-

fogyasztás számára folyamatosan biztosítják az áramszolgáltatást.

Azonban még számos helyen nem takarékoskodnak kellőképpen a villamosenergiával. Előfordul, hogy a csúcsidőben villamoskészüléket, — vasalót, villamosfűtőt stb. — használnak, ami tilos és megengedhetetlen a nehéz áramellátási viszonyok között. Számos család nem gondoskodik arról, hogy áramszünet után a lámpákat kikapcsolják. Reggel a lakásból elmennek dolgozni, s amikor központilag ismét bekapcsolják az áramot, nincsenek otthon s

feleslegesen égnek a kőték, sokszor bőmből a rádió, ami nemcsak áram pazarlást jelent, hanem a fogyasztási számlát is növeli.

A különböző vállalatoknál, hivatalokban sem takarékoskodnak eléggé az árammal. Rajtunk is múlik, hogy ne legyenek megszakítások az áramellátásban, mert ha valamennyien nagyon gondosan takarékoskodunk, vigyázunk arra, hogy nélkülözhető lámpák sehol ne égjenek, akkor nem terheljük túl a vonalakat és nem válik szükségessé az áramkikapcsolás.